

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 10. in 25. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Volivno gibanje.

Volivna dolžnost. Pri dopolnilni državnozborni volitvi v sodnih okrajih Novo mesto, Črnomelj in Metlika stopi prvič v veljavo novi zakon, po katerem se je uvedla na Kranjskem volivna dolžnost. Vsak volivec bode moral iti voliti, in če zapade denarni kazni. Le, če je zadržan iz važnih vzrokov, ga sme oprostiti okrajno glavarstvo. Vse tozadevne postavne določbe bodo natisnene na poverilnicah, ki jih sprejmejo volivci. Volivci naj te določbe natančno preberó in naj se natančno ravnaajo po njih, da ne bo nepotrebnih denarnih kazni. Voliti poslanca je najdragocenejša pravica državljana — ravno zato pa tudi vestna dolžnost, ki jo izvršuje volivec napram celemu ljudstvu, tedaj tudi v svoj lastni in svoje rodbine blagor. Od dobrih ali slabih postav je odvisen ljudski blagor ali ljudski propad. Postave se pa delajo v državnem in deželnem zboru. Zato je dolžnost slehernega volivca, da vpliva s svojim glasom na zakonodajstvo. In zato je nova postava dobra, ki določa, da plača denarno kazen tisti, ki zanemari brez tehtnega vzroka to svojo sveto dolžnost.

Uprav vsled tega, ker se morajo vdeležiti vsi postavno nezadržani volivci, bo naša volitev zelo pomenljiva, ker se mora pokazati pravo mišljenje širokih plasti našega ljudstva. To je tudi prva splošnoobvezna volitev na Slovenskem. Vsled tega jo s tem večjim zanimanjem spremljajo naši izvendolenjski rojaki, pa tudi vsi pravi rodoljubi po slovenskih deželah. Pokazalo se bode: ali med nami Dolenjci liberalna struja napreduje ali nazaduje. Kolikor pričajo dosedanja poročila o volivnih shodih, sme se sklepati, da liberalizem pojema in bo narbrž po tej bitki položen v grob, iz katerega, če Bog da, ne vstane več mej našim vernim dolenjskim ljudstvom.

Prvotno se je mislilo, da liberalna stranka v svoji sedanji desorganizaciji, po zadnjih občutnih porazih, katere je pa s svojo breznačelnostjo sama zakrivila, sploh ne bode posegla v volivno borbo tega okraja, ki je zanjo itak izgubljen.

A v tej zadregi je prihitel na pomoč bojeviti učitelj Gangl, ki je rojen v tem volivnem okraju in ima nekoliko prijateljev ter znancev v rojstnem mestu Metliki. Kak drug liberallec bi se ne hotel izpostaviti očitnemu porazu. Zato se je pod pritiskom „mladinov“ tudi struja „starinov“ udala ter liberalna stranka celotno sprejela Ganglovo kandidaturo. Ker stoji Gangl na čelu liberalnemu učitelstvu ter slednjemu v svojem glasilu „Učiteljski Tovariš“ vedno trobi novodobne zmote, kakor jih mednarodni „svobodomisenci“ razširjajo po svetu — osobito mej krščanskimi narodi, bo kajpada njegova glavna naloga poganjati se za učiteljstvo. Za zdaj hoče to doseči na dva načina:

Prvič kanijo popolnoma odpraviti duhovski upliv na šolo. Niti verskega uka naj bi ne poučeval svečenik, nego lajik-učitelj. Kak katekizem bi to bil, kaže Francozka, kjer se v državni šoli ne sme izreči niti beseda Bog. Kaka bi bila morála ali nrvnost, se razvidi iz spisov novih svobodomiselcev, osobito onih, ki preslavljajo anarhista Ferrera. — V dosego te prve nakane zahtevajo popolno neodvisnost učiteljstva, stopnja k temu je, da se učiteljstvo uvrsti v razrede državnih uradnikov — kajpada s povišano plačo. Davkoplačevalci naj zanjo poskrbe, a oni, oziroma ljudstvo ne bi smeli nič govoriti pri šolstvu. Če se mladina odtrga od cerkve, od krščanstva, potem so svobodomisenci na konju. Pa bo kdo zmajal z glavo rekoč: Pri nas ni tako. Res še ni — a prišlo bi do tega, kakor hitro bi liberalci dobili večino. Saj nam pričajo parlamenti vseh romanskih držav, da so liberalci v večini takoj pričeli boj zoper katoliško cerkev. — Temu bi sledila svobodomiselná zahteva po razporoki, lahkoživcem je namreč zakramentalna zveza na poti. Da se zatre

misel na onostransko življenje, treba je uničiti tudi sledi za človekom. „Svobodna misel“, ki iz Prage kakor električna iskra švigne na Slovensko, zahteva sežiganje mrličev. Naši svobodomisenci predlagajo že „jugoslovanski krematorij“, kjer bi se sežigali trupla. Samo tega niso povedali, ali naj bi se najprej sežigala njihova trupla, ali pa ona vseh „črnih klerikalcev“. Povedali pa tudi niso, na čegave stroške naj bi se zidali krematoriji, se ve za liberalce najpraktičnejše bi bilo, da se tako „napredno“ breme naloži kmečkim davkoplačevalcem na rame. Polagoma bi prišle na vrsto vse druge liberalne pridobitve in osrečitve.

Ker liberalni kandidat Gangl in njegovi spremljevalci na svojih shodih o tacihih nakanah novodobnih osrečevalcev previdno molče in še celo na pobožno struno zabrenkajo, ako zapazijo pred seboj brunne ženice in pa narodne dame, ki se tudi vkvarjajo z vzgojo svoje dece, kakor se je čulo na shodu v Suhoru, Črnomlju, Metliki... In kako bi se poslušalci ne vneli za liberalnega kandidata, če ga še pokadi in priporoča novi pedagog profesor Jug, ki je posvetil tudi v Belokrajino še prej, preden ga je vlada radi njegovih patrijotičnih in globokoverskih izvajanj na novomeški skupščini jugoslovanskih učiteljev poslala v začasni odmor, da zbere svoje dušne in telesne moči po prestanih naporih ob raznih volivnih shodih!

Ne čudimo se torej, ko prihajajo poročila, kako klavrno se končajo shodi liberalnega kandidata, katerega priprosti možje s kratko opazko spravijo v največjo zadrego. Navadno je konec, da par Ganglovih spremljevalcev sprejme njegovo kandidaturo, večina poslušalcev pa zakliče, živela S. L. S. in njen kandidat profesor Evgen Jarc! S. L. S. je priredila že v vseh večjih občinah svoje shode, ki so se izborno obnesli. Žal da našemu listu manjka prostora, da bi zabeležil le znamenitejše odstavke prof. Jarčevih izvajanj, s katerimi zavrača hinavska zavijanja, natolcevanja, obrekovanja liberalnih nasprotnikov o delovanju S. L. S. G. kandidata Jarca prosimo, naj poseti vse občine volivnega okraja ter naj potuhnemu liberalizmu potegne krinko raz obraz. Naj pa tudi ne pozabi stopiti pred mestne volivce, katerih premnogo pričakuje, da se že enkrat stare liberalni terorizem. S. L. S. bo dokazala tudi ob tej volitvi, da se pod njeno zastavo zbirajo vsi zvesti sinovi starega slovenskega gesla: za vero, dom, cesarja!

Belokranjska železnica zagotovljena.

Kar smo vedno povdarjali, da namreč belokranjska železnica ni v nevarnosti in da je vse pisarjenje liberalnih listov, češ da je železnica padla v vodo, lažnjivo, to nam potrjuje telegram vladnega korespondenčnega urada z dne 22. t. m., ki se glasi: Podrobni načrti za belo-kranjsko železnico bodo v kratkem gotovi. Priprave za politični obhod in za razlastitev zemljišč se bodo izvršile bržkone še to jesen. Podrobni načrt sloni, kakor znano, na varijanti — Preloge — Smuk preko Črnomlja do Metlike, za katero se je odločilo železniško ministerstvo z ozirom na želje večine prebivalstva. Glede stavbenih stroškov, ki so že zakonito zagotovljeni, se bo, kakor je upati, izhajalo s proračunjenim zneskom 184 milijonov kron. Tako uradna brzojavka, ki ji nimamo družega pristaviti, kakor da vidi sedaj dolenjsko prebivalstvo, kako brezvestno je lagalo liberalno časopisje, da bi zbegalo prebivalstvo ob dopolnilni državnozborni volitvi 18. oktobra. Najboljši odgovor dobé ti revolver — časnikarji, ko bo naš kandidat izvoljen 18. oktobra z ogromno večino glasov.

Gospodarstvo.

Vinarski shod na Dunaju.

Na Dunaju je bil od 4. do 10. t. m. shod vinogradnikov, katerega je priredilo državno vinarsko društvo, ki ima svoj sedež na Dunaju, člane pa po celi Avstriji. To društvo je priredilo dosedaj že sedem takih shodov ali kongresov, pri katerih so se obravnavale vse važne zadeve avstrijskega vinarstva. Tega shoda, ki je bil osmi sedaj, se je udeležilo okolu 300 vinogradnikov in strokovnjakov od vseh strani, med temi tudi dosti Slovencev. Od Dolenjcev so se udeležili shoda veleposestnik Globočnik iz Dobrave, vinarski nadzornik Skalicky, vinogradniški posestnik Wutscher iz Nemške vasi pri Krškem in ravnatelj Rohrman. Povodom shoda se je priredila tudi razstava vinarskih strojev in kletarskih priprav. Ta razstava se je priredila v prostornih dvoranah vrtnarskega društva in se je slovesno otvorila v nedeljo 4. t. m.

Drugi dan 5. t. m. se je pričel vinarski shod v dunajski mestni dvorani. Shod so počastili z nagovori nižjeavstrijski namestnik, dunajski župan, zastopnik kmetijskega ministrstva itd. Zborovanje je trajalo 6 dni, od ponedeljka do sobote. Dopoldne so bila vsak dan predavanja in razgovori o predavani tvarini, popoldne pa izleti v trtnice, vinograde in vinske kleti. Prve tri dni so poročali vinarski nadzorniki posameznih dežel o izkušnjah o novem vinogradništvu, ostale tri dni pa razni drugi strokovnjaki o sledečih vprašanjih: o izberi trtnih vrst s posebnim ozirom na utrjenost proti boleznim, o novem vinskem davku, o izkušnjah pri uporabi čistih vinskih drožij, o pokončevanju kiseljaka in črvov in o pospeševanju vinske kupčije. Predavanja in razgovori so bili jako zanimivi in poučni, ali za danes je premalo prostora, da bi se dalo kaj več o tem povedati. Želeti je le, da se tudi krajevno prirejajo taki shodi in da se tudi z našimi vinogradniki pogovore taka vprašanja. Istotako je pa tudi želeti, da se prirejajo večji taki shodi za druge gospodarske stroke, n. pr. za sadjarstvo, za živinorejo itd.

Popoldne so bili zmeraj izleti na izgledna posestva, kakor v deželno trtnico v Korneuburgu, v klet dunajskega mesta v Gumpoldskirchen, na višjo vinarsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburg, ki je praznovala pri tej priliki 50 letnico svojega obstanka, in v znamenito samostansko klet v Klosterneuburgu, v lovsko razstavo, kjer je v nižjeavstrijski vzorni kleti pogostil izletnike deželni odbor, v vinograde in kleti vinskega trgovca Schlumbergerja in Gutmana v Vöslavu.

Razstava vinarskih strojev je bila ves teden odprta in je nudila udeležnikom mnogo poučnega. Mnogi udeležniki so jo o prostem času prav pridno obiskovali. Na razstavo so poslale svoje izdelke vse boljše tvrdke, izmed katerih omenjam posebno tvrdko Theo Seitz, ki je razstavila največ, namreč svoje izborne aparate za filtriranje s pomočjo azbesta, vinske pumpe, hidravlične stiskalnice, pasterizivni aparat, kotel za kuhanje žganja itd., tvrdko Mayfarth z raznimi stiskalnicami in mlini, Nechvile s škropilnicami in žveplalniki itd.

Naša želja je, da se taki shodi in take razstave prirejajo prilično tudi pri nas doma. —r—

gate dohodke, tako da treba tudi tej panogi posvečati več pozornosti kakor je bila dosedaj navada. Naša dolenska perutnina je dobra, je dobra za jajca in za meso, ali resnica je, da bi se dala še na obe strani izboljšati. Našo perutnino je treba bolj enotno zboljšavati, da ne bodo živali tako mešane krvi kakor so dandanes. V teku let so naše gospodinje poskusile svojo srečo s primešavanjem razne krvi, tako da so danes naše kokoši po svoji velikosti, vnanjosti, barvi itd. najrazličnejših lastnosti in češče mešanica vsakovrstnih plemen. Te napake je treba popraviti! — Srečna je bila zaraditega misel osrednjega perutninarskega društva v Ljubljani, da se priredi v središču Dolenjske o priliki goveje in prasičje razstave tudi perutninarska razstava. S to razstavo naj bi se spodbudila dolenski gospodinja in nič manj tudi dolenski gospodar k enotnejšemu zboljšavanju domačih kokoši in sploh k napredku domačega perutninarstva.

Razstava je trajala dva dni, 18. in 19. t. m. in se je priredila na prostornem dvorišču nekdanje Pintarjeve gostilne. Ves prostor se je primerno pripravil in olepšal z zelenjem in zastavami. V razstavo se je pripeljalo 32 petelinov, 73 kokoši, 20 rac, 8 gosi in 10 puranov, vse skupaj v 37 kurnikih. Število razstavljalcev je bilo skupaj 26. Razen perutnine je bila razstavljena tudi različna posoda za krmljenje in napajanje perutnine, razna močna krmila za piščeta in kure, stroji za trenje kosti in umetna valilnica. Stene so bile okrašene z lepimi podobami o raznih kokošjih plemenih.

V nedeljo in v ponedeljek je bilo toliko obiska, da je razstava dosegla v tem pogledu popoln uspeh, dosegla je pa tudi glede razstavljene perutnine. Na razstavljeni perutnini se je vsak lahko poučil, v katero smer je zboljšavati naše domače kokoši, da pridemo do dobrih jajčaric in dobrih kokoši za meso. Na razstavi so bila zastopana najrazličnejša plemena, od najboljših jajčaric (laške jerebičarke, francoske kokoši „la bresse“) do najtežjih plemen za meso (bele brame, orpington, plimutovke, bele vijandote, mehelnovke). Videl si pa tudi kokoši, ki dajejo na obe strani dober užitek (štajerske „sulmtalke“ in domače kokoši). Premalo je prostora, da bi na drobno opisavali razstavljeno perutnino. Kdor se je zanimal, si je lahko itak sam ogledal, kako so bile posamezne živali odlikovane. Zadosti je, če povemo za danes, da se je razdelilo skupaj 27 daril. Najlepšo skupino za težke kokoši je imela tvrdka „Krapš & Ditrich“ v Ljubljani, ki je dobila častno diplomo, najlepšo skupino za lahke in srednje težke kokoši, prikladne posebno za kmetijske potrebe, pa deželna kmetijska šola na Grmu, ki pa za darila ni tekmovala. Prvo darilo za kokoši je prejel dr. Gorjany v Rupčvrhu, za race F. Penca v Mokronogu in za gosi J. Zagorc v Vrhpolju.

V nedeljo popoldne je bilo tudi predavanje o perutninarstvu. Tajnik osrednje perutninarske zadruga v Ljubljani, g. Zupan je žel za svoje spodbudne besede za sluzeno pohvalo.

Upajmo, da ne ostane pri tej razstavi, ki je bila prva te vrste na Kranjskem, ampak da sledijo tej razstavi še druge in da se prične sploh večje zanimanje za nadaljni razvoj te važne gospodarske panoge. —r—

Perutninarska razstava v Kandiji.

Naše perutninarstvo prinaša na sto tisoče v deželo. Ta denar se po malem nabira, a znaša na leto prav bo-

K povzdigi čebelarstva na Dolenjskem.

1.) Greh in škoda je v jeseni v panjih, katerim odvzamemo med in satovje, živalice pomoriti z žveplanjem. V zahvalo za to, da so nam čebele nanese toliko dragocenega blaga, naj jih

s smrtjo plačujemo in si pri tem še samemu sebi škodujemo. Za časa ajdove paše ležejo matice pač še obilo jajec, iz katerih se izležejo delavke, vendar ne v tolikem številu kakor po leti. Vsak panj sprejme v jeseni rad te delavke. Navada je, da združujemo slabe panje; da bi pa panjem dodajali še mlade delavke, se žal ne stori in to ni prav. To ojačenje zvrši se na prav priprost način tako-le: Panj, kateremu hočemo odvzeti med in satovje, postavimo kakih 20—30 korakov pred čebelnjak, zamašimo mu zletnico in potem nekoliko minut močno tolčemo po panjevih straneh, da se čebele vznemirijo in pri tem medu napijejo. Čez kake pol ure nato se panj obrne in se spodnja stranica odbije, poišče se matico in se jo odstrani. Ker so čebele site, niso hude. Nato se pa satovje reže iz panja, čebele se kar z metlico otrese. Starejše čebele bodo zletele na tisti prostor, kjer je stal poprej njihov panj v čebelnjaku, ter bodo ta prostor obletavale in se polagoma razgubile, mlade čebele, ker ne poznajo lege svojega panja, se bodo polagoma vberačile pri drugih panjih, kjer jih bodo radovoljno sprejeli, ker imajo seboj obilo medu. S tem smo obvarovali mladice za zimo. — Umevno je, da se tako združevanje ne sme vršiti popoldne morda na solncu, ker bi lahko nastalo neusmiljeno klanje, ampak proti večeru, ko je hladno in mračno.

2.) Takoj po ajdovi paši naj odloči čebelar, katere panje bode prezimil, katere pa zatrl. Pri tem se bode ravnal po načelu, da sprejme v prezimovanje samo močne in težke panje z letošnjo matico. Da se povzdigne naša čebeloreja, je želeli, da naj si ohrani tisti čebelar, ki ima mnogo močnih panjev, le take panje čez zimo, da zamore spomladi v večji meri čebelariti ozir. jih zamore z večjim dobičkom prodati drugim čebelarjem ali pa čebelarskim trgovcem. Po ajdovi paši nastane kaj rado ropanje. To pa mora umen čebelar prepričati, če noče, da bi ne imel občutno škodo.

3.) Tudi v zimskem času nadlegujejo razni sovražniki čebele. Tu sem spadajo zlasti miši, podgane in sovke. Da nam ti ne nadlegujejo čebele, naj se nastavljaajo pasti ali pa se posuje s strihninovinim strupom otrovani oves ali ječmen, (ki se ga pa dobi v lekarnah le proti receptu).

4.) Mojster-čebelar je tisti, ki zna čebele prav vzimiti tako, da dobro prezimijo. To sé pravi, da mu čez zimo čebele ne pomrô, ampak, da se ohranijo močne in zdrave do spomladi, da sme od njih pričakovati močnih in zgodnjih rojev. To doseže s pravilnim vzimovanjem s tem, da se odloči le močna ljudstva, da se jih varuje po zimi pred nemiro, mrazom, prepihom, zlasti da jih obvaruje spomladi ne le mraza, ampak se pazi, da so na gorkem zlasti v marcu, aprilu in v maju.

5.) Vsak čebelar naj si ohrani za pitanje čebel v spomladanskem času nekoliko kilogr. medu-pitanca, v škrnjih. Le s tem se zagotovi, da si ne zanese gnilobo v panje, če mora čebele krmiti.

6.) Vsak čebelar pa gledaj tudi v prihodnost. Da so se nam ohranile čebele, zahvaliti se imamo le njihovi trdoživosti in če nam povedó statistični podatki, da čebelarstvo pada, je pač največ vzroka v tem iskati, da premalo pazimo na mladi naraščaj čebelarjev in njegovo vzgojo. Pri nas je še vedno tako, kakor je bilo pred stoletji. Naši čebelarji na deželi so večinoma samouki. Zatorej čebelarji učite mlajši rod čebelarstva in ne nesite svoje znanje in skušnje v grob.

7.) Vsak čebelar naj si preuredi svoje dosedanje čebelarjenje v intenzivno, t. j. vsak naj posveti večjo paznost na vrednost čebelnjaka (slabe čebelnjake je treba popraviti), naj si napravi boljše panje (navadno so panji iz pretankih desak zbiti); naj si drži le močna ljudstva, ki naj jih po potrebi pita. Vsak naj pazljivo odvrta škodljive vplive pri čebelah (gnilobo, griže, sovražnike čebel). Če ima s tem večje stroške, sme pa pričakovati večje dohodke. In dohodke imej vsak iz čebelarstva.

8.) Držimo se sedanjih kranjskih panjev; kdor pa ima sposobnost in čas, nabavi si dzierzovane panje in čebelari v njih. Izvrševanje teh načel bo pripomoglo h gmotnemu uspehu. A. L.

Politični pregled.

Kranjski deželni zbor je sklican na 5. oktober.

Nekaj deželnih zborov je ta teden začelo zborovati. Slovence najbolj zdaj zanima

štajarski dež. zbor. „Slovenski klub“ je sklenil ostati pri svojih zahtevah v zadnjem zasedanju — zato seže tudi po obstrukciji, ako Nemci ne odnehajo. Na mnogoštevilnih shodih so slovenski volivci odobrili postopanje svojih poslancev ter jih prosili, naj vstrajajo v boju za slovenske pravice. V tem času

pa so se našli liberalni učitelji na slovenskem Stajerju, ki klečeplazijo pred Nemci in svojo narodnost zatajujejo. — Vsled želje cesarskega namestnika so se začela pogajanja med Slovenci in Nemci. Od uspeha je odvisno nadaljno zasedanje.

V koroškem zboru sta se dež. glavar in dež. predsednik izjavila, da je treba pomagati prizadetim vsled poloma centralne blagajne krščanskih socialcev. Kakor znano, ta stvar slovenskih posojilnic nič ne zadeva.

Nemški cesar je 20. septembra dospel na Dunaj, da osebno čestita našemu cesarju za 80letnico. Bil je sijajno sprejet. Razgovarjal se je opetovano z našim zunanjim ministrom grofom Aehrenthalom. Odlikoval je avstrijske državnike z visokimi redi.

Na Češkem se vrše posvetovanja za delozmožnost dež. zbora. Ako se sporazumejo v narodno-političnih stvareh, bo zboroval, kar bo blagodejno uplivalo i na državni zbor.

Na Hrvaškem je volivna borba v polnem tiru. Stranke se preosnavljajo. Ban dr. Tomašić bi rad imel edinstveno vladno stranko, to je mažaronsko. Dozdanja hrvatsko-srbska koalicija je nekoliko spremenila svoj program — in bo narbrž prisluhnila sirenskim glasovom banovim ter ga podpirala. A važna je nova stranka, ki je nastala iz prešnje Starčevićeve stranke in pa pristavev „Hrvatstva“ ali krščanskih socialcev. Ti so se združili v novo „stranko prava“ — katerej sta vodilni načeli vera in hrvatska narodnost. Podobna je naši S. L. S. Šla bo samostojno v boj zoper bana in koalicijo z vzvišeno nalogo, da izvojuje „hrvatsko pravo za trojedno kraljevino“.

Ogrsko je zadnje dni zadelo veliko ponižanje. Iskala je na Francoskem posojila krog 500 milijonov, a ga ni dobila.

Italijanski kralj je vpokojil 17 podadmiralov, ker se velike vaje vojne mornarice v Adriji niso dobro obnesle. — Naš zunanji minister vrne 30 septb. obisk laškemu ministru v Turinu ter izroči italijanskemu kralju lastnoročno pismo našega cesarja.

Med Grki in Turki so razmere zelo napete. Bere se o spopadih na njih mejah. Grška sama pa se slabi po svojem strankarstvu. V državni zbornici so se stepli nekateri poslanci.

Turčija bi rada stopila v vojaško zvezo z Avstrijo in Nemčijo.

Ruski car še biva na Nemškem; socialni demokratje nedostojno pišejo o visokem gostu, zato ruski diplomati protestirajo pri nemški vladi. — Listi poročajo, da se koncem meseca sestanjo v Wiesbadenu angleški kralj, nemški cesar in ruski car.

V britanski Južni Afriki so bile volitve v državni zbor. Ministerski predsednik, znani burski general Botha, je propadel, zato odstopi.

Dopisi.

Prečna. — Okna. (Konec.) — Prav krasna so tudi dvojnata okna v ladiji, štiri na vsaki strani — visoka po 4 m, široka po 1 m. — Slike v njih niso cele, ampak reliefi. Prvo okno na moški strani je daroval občinski odbor, pa tudi drugi možje nekaj zraven prispevajo. — Tako je prav! Možje naj dajo lep zgled celi fari! Čast jim! Zato pa imajo tudi dva preimenitna patrona v oknu: sv. Jožefa, ki je vzor in varuh vseh krščanskih mož; pa sv. Elija, znamenitega preroka st. z. in patrona stare župne cerkve. Tudi s tem mu ohranimo časten spomin v novi cerkvi.

II. okno na tej strani je poklonil Janez Potočar, vrl kmetski gospodar v Veliki Bučni vasi št. 11 — pa dober faran. Svojega patrona sv. Janeza Nep., gorečega spovednika in srčnega mučenca, ima v enem delu okna, v drugem pa sv. Janeza ap., najljubšega J. učenca.

III. okno je darovala rodbina Kos v Ločni št. 22, od nekdanj premožna in zgledna hiša. Rajni oče Martin, dasi oddaljen od fare, je trdno držal k njej, kakor tudi mladi gospodar Anton. Oba imata svoja patrona v oknu sv. Martina škofa, in sv. Antona pušč.

IV. okno so pa omislili fantje prečenske fare. Fantje so bodoči gospodarji, neomadeževano naj žive! Dve veličastni sliki sv. Alojzija Goncaga in sv. Vida sta jim v to vedna pridiga, pa veličasten vzor prave mladeniške izobrazbe srca in uma!

I. okno na evang. strani v ladiji je darovala dekliška Marijina družba. Krasni sliki Srce Marijino in sv. Neže sta znak te dandanes prevažne družbe. Naj jo vodi vedno ljubezen Marijina in sv. Neže deviška srčnost. Blagodejen vpliv te družbe se je začel krasno razvijati pri nas. Pridna dekleta imajo tudi smisel za krasoto cerkve in njene umetnosti. Same izdelujejo lepe prte, zagrinjala, albe, korporalije, purifikatorije za altar in presv. daritev! Častno! Upamo, da bodo tudi druga dekleta izven družbe si naredile kak spominek v novi cerkvi.

2. okno je preskrbela bratovščina sv. Uršule. V njej so dekleta in žene. Dve znameniti sliki sv. Uršule, deviške junakinje in matere Ane, krasé to okno. Slovenske žene in matere, svoj vzor, Marijino mater Ano, zares pobožno časté, pa se ji tudi kakor svoji veliki zaščitnici najtopleje priporočajo.

3. okno darovale ste dve dekleti iz III. reda: Vavpotič Jozeza, Gorenjka, ki je kot kuharica tekom zgradbe imela polne roke dela s postrežbo pridnih faranov, in Šmalc Ana, doma iz poštene kalovske hiše, katere vrle odraščene hčere stopajo prostovoljno v redovni stan. Izbrale sta si za slike svoje redovne patrone sv. Elizabeto in sv. Terezijo, svetovnoznane svetnice.

4. okno darovala je rodbina Doberdrug iz Vel. Bučne vasi. Bogoslužna je ta rodbina, katere člani živé vsi v samskem stanu. V oknu sta svetnici, ki sta imeli posebno ljubezen do Jezusa: sv. Ivana Franciška in Marija Magd. spokornica. Ta dvojната okna v ladiji stanejo po 620 kron. Na pročelju cerkve je dragocena rozeta, ki razsvetljuje pevski kor. Umetno rezani natorni kamen je v njem za okvirčke, steklo pa mnogobarvno, figuralno uvrščeno, tako mojstersko izdelano, da je tudi ob jednom kras za vnanjo stran fasade. Velika dobrotnica naše nove cerkve, hranilnica in posojilnica v Kandiji, je to okno darovala. Stalo je nad 1000 kron. Slava ji!

Pozabiti ne smem prijaznega okna v krstni kapelici s sliko sv. Duha. To okno je daroval župnikov brat Valentin Šmidovnik, zelo skrben za dobro gospodarstvo hiše, pa tudi ravno tako požrtvovalen za novo farno cerkev. Krstni botri, ki bodo brali njegovo ime na oknu, se bodo spominjali farovškega Tineta. Kako je vozil dan za dnevom v letih, ko smo pripravljali za zidanje cerkve, ko smo jo gradili: pesek, kamen, les, drva, opeko, cement, železo, apno, dile, trame, hraste, smreke itd., pa vedno z veseljem, kadar je bilo potreba. — Vsa okna z mrežami veljajo 900 kron.

Iz Škocjana pri Mokronogu. — Tri vesele praznike smo imeli zadnji čas Škocjanci. V novi dvorani izobraževalnega društva so nastopili prvokrat domači tamburaši in pevci in predstavljali igro. Vse je dobro vspelo in dvorana je bila natlačena poslušalcev. Veselica je donesla 66 K za „Slov. Stražo“, ki se je tudi ta dan ustanovila. — Na angelsko nedeljo je imelo izobr. društvo predavanje o napredku. Tudi ta praznik ni bila dvorana prazna, dasi je društvo več let spalo. — Na Mali Šmaren pa smo imeli gospodarsko-političen shod. Dvorana je bila polna samih gospodarjev. G. državni poslanec dr. Hočevnar je govoril o državnem zboru, g. deželni poslanec I. Mandelj o deželnih novih postavah, g. deželni živinorejski nadzornik dr. Rataj pa o živinorejski zadrugi in o zboljšanju pašnikov. Shod je bil lep, miren, in upajmo, da bo rodil sadove.

Iz Št. Jerneja. Na god našega farnega patrona sv. Jerneja je tukaj sloveč somenj; ni tako imeniten, kakor sem ga letos v prvič videl in obiskal „o Krajevem“ v Zagrebu; vendar bo pa ostal vsem nam v dobrem spominu. — Naš, za občni blagor vneti č. g. župnik Anton Lesjak je naročil nove orglje z 20. spremeni, ki jih je izvrstni orgljarski mojster Karol Mayer iz Feldkirchna mojstrsko izvršil. To delo je že 163., odkar je začel leta 1872 izdelovati orglje po novem načinu pneumatike in akustike, tako da ga povsod hvalijo, kjer je nove orglje postavil. Celó od našega presvitlega cesarja Franciška Jožefa I. ima pohvalna pisma, in od prevzv. kardinalov, knezoškofov in raznih drugih gospodov. Kakšne so orglje, ne bom popisoval, le to rečem, da meni ugajajo in večkrat grem igrat, čeprav nisem več orgljavec, pa dobro zagrme. Popisal jih bo že kak strokovnjak, ki je igral na-nje in se dobro razume na tako izborno delo. Običajno je pri nas na isti dan „vedno česčenje“ sv. R. T. Zato so vsako uro ljudje iz raznih vasi naše razprostrane fare hodili molit sv. Rešnje Telo in počastit farnega patrona sv. Jerneja. Povabljen je bil izborni orgljavec g. Ignacij Hladnik iz Rudolfovega, da je pri 6. in 9. maši orgljal, naj bi ljudje slišali nove orglje v njih polnem obsegu. Ne mislite pa, da naš g. organist Jakob Čadež ni zmožen za ta posel, ampak le radi tega se je povabil ta gospod, da je preskušal orglje in jih ocenil ali kolavdiral, ki bo svojo oceno tudi objavil v kakem časopisu. V nedeljo potem smo pa še posebno veličastno praznovali farno žegnanje. Prišel je mil. g. dr. Sebastijan Elbert, prošt iz Rudolfovega, ki je po cerkvenem nagovoru nove orglje blagoslovil in z asistenco opravil veliko sv. mašo, pri kateri je naš organist g. Jakob Čadež izvrstno orgljal, in se pevski zbor odlikoval. Bilo je darovanje za orglje. Bog nakloni še več dobrotnikov!

Ajdovec. Preteklo soboto 17. t. m. zvečer se je vnel v Boštu hram, kjer je stanoval in samotaril Franc Papež, po domače Kotar, ki je bil radi svoje posebnosti daleč na okolu poznan.

Rešil se je sam v obleki, katero je imel na sebi; hram in vse, kar je bilo notri je uničil plamen. Ogenj se je videl daleč naokoli in je privabil dosti radovednežev, ki pa niso mogli ničesar pomagati.

Muljava pri Št. Vidu. Iz naše občine še menda ni bilo dopisa v Dol. Novicah; dan 15. sept. t. l. naj se pa vendar za-beleži v edinem dolenskem časopisu. Ta dan je bila blagoslovljena nova šola, o kateri se je obravnavalo več kot 20 let. Omo-gočil nam je šolo preč. kanonik novomeški g. Fr. Špendal, tukajšni rojak, s tem, da je občini prodal svojo posest na Polju, kjer se je priredila šola. Šola je enorazredna in njen okoliš obsega le vso občino Muljavo. Blagoslovil je šolo imenovani kanonik v navzočnosti župnika šentviškega, občinskega in šolskega odbora in več gg. učiteljev in učiteljic. Po sv. maši na Muljavi smo med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev šli na Polje. G. kanonik je po kratkem nagovoru, v katerem je slikal veliko srečo in korist šole za občino, izvršil po cerkvenem obredu blagoslov šole ter razdelil med navzoče spominske podobice, na kar je še župnik šentviški otroke in stariše bodril za priden obisk oziroma pošiljanje v šolo. Po blagoslovu je bil banket pri gosp. županu na Polju; govorile so se mnoge napitnice. Gamljiva je bila ta, v kateri je g. kanonik slovo vzel od svoje rojstne hiše; tolažba pa mu je, da je hiša prirejena v šolo, iz katere naj bi izšlo mnogo srečnih občanov, pravih mož in gospodinj, kmetov, pa če Bog hoče, tudi kaj gospodov. Otrok se je vpisalo 57 domačih. Bili so prav veseli; obdarovani so bili s kruhom in vinom in slednjic so bili še fotografirani. Za zasluge pri šoli je občina izvolila častne občane gg.: okr. gl. Parma, drž. posl. Povše in dr. Šušteršič, kan. Špendal, posl. Mandelj, dr. Lampe in župnika Vidregar. Ob štirih popoldne so se gostje razšli v veseli nadi, da bo šola rodila obilo sadu. Bog daj!

Domače novice.

Dekanijska konferenca novomeška bo dne 5. oktobra v Št. Petru ob 10. dopoldne.

Odlikovanje. Cesar je našemu rojaku g. Josipu Tomšetu plem. Savskidolskemu, c. in kr. polkovniku in poveljniku višjega artilerijskega kurza, podelil red železne krone III. vrste. — Iskreno častitamo!

Obisk. G. c. kr. dvorni svétnik dr. Rudolf vitez Scherer, profesor kanoničnega prava na dunajskem vseučilišču je dne 21. t. m. obiskal mil. g. prošta in si ogledal Novo mesto. — Učenjak je širok znan ne samo teologom, nego i juristom.

Poroka. Dne 17. t. m. je mil. g. prošt dr. Elbert poročil g. Gilberta plem. In der Mauer na Strelburgu in Freyfeldtu, c. in kr. poročnika pri 5. dragonskem polku, in visokorodno grofco Jerico Barbo-Waxenstain v grajski kapeli na Rakovniku. Poprej je g. prošt novo popravljeno kapelo blagoslovil in potem daroval sv. mašo za ženina in nevesto; petje je oskrboval cerkveni zbor iz Št. Ruprta, ki je predvečer napravil ženinu in nevesti lepo podoknico med krasno razsvetljavo. Ljudstvo se je te slovesnosti navdušeno vdeležilo. Bog daj srečo!

Poroka. V nedeljo sta se tukaj poročila g. Josip Zimič, strojevodja na južni železnici v Trstu in gdčna. Franica Papež iz Novega mesta.

Šola. Dne 19. t. m. je po sv. maši mil. g. prošt dr. Elbert blagoslovil nekdanjo Romeški-no hišo in vpejal č. šolske sestre iz Šmihela. V tej hiši bosta letos 6. in 7. razred. Učiteljske moči bodo sledeče: S. Marija Kostka Kušar kot voditeljica, S. Marija Ambrozija Zorko in gdčna. Pija Gandini, kot učitelj petja pa g. Ignacij Hladnik. Pri slovesnosti so bili navzoči gg.: okrajni glavar baron Rechbach, Karol Rozman kot predsednik krajnega šolskega sveta in zastopnik mesta in preč. p. Gothard Podgoršek, voditelj deške šole in mnogo odličnega občinstva.

Za našo gimnazijo so imenovani suplenti gg. Stopar Franc, dr. Rožman Jožef, dr. Šerko Milan, Zidar Fr. in Prosen Peter.

Za novo gimnazijo je bil zadnji komisijski ogled včeraj. **Pozor!** Slavno občinstvo se opozarja na veliko vinsko trgatév, ki se vrši dne 2. vinotoka z godbo v prostorih gostilne g. Sedlarja v Kandiji in s to trgatvijo spojeno ljudsko veselico. Več v letakih.

Vojaško. Vsi od žreba 1 do žreba 500 prvega starostnega razreda potrjeni, kateri niso na podlagi kake ugodnosti oproščeni, uvrščeni bodo v triletno dejansko vojno službo stalne armade, oni od žreba 500 prvega do žreba 224 drugega starostnega razreda pa v dve- oziroma triletno dejansko vojno službo pri deželni brambi. Od žreba 253 do vštévši 539a drugega starostnega raz-

reda potrjeni pridejo v nadomestno rezervo stalne vojne, vsi drugi od žreba 14 dalje pridejo pa v nadomestno rezervo deželne brambe.

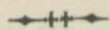
Obrtna nadaljevalna šola. Pouk na obrtni nadaljevalni šoli v Novem mestu se prične v nedeljo 2. oktobra ob osmi uri zjutraj. Vpisovali pa se bodo vajenci v četrtek 29. in v petek 30. septembra od 2. do 4. ure popoldne.

Jeruzalemski romarji so se v sredo dopoldne izkrcali v Trstu ter s posebnim vlakom zvečer dospeli v Ljubljano. Vsi so zdravi, veseli in zadovoljni.

Semanjski sleparji so zopet osleparili posestnika Ivana Nemaniča iz Slamne vasi pri Metliki. Na sejmu v Novem mestu je prodal nekemu posestniku iz ljubljanske okolice par volov za 850 K. Na potu se mu je pridružil nek neznanec, star 30 let, ki je nakrat našel listnico, kmalu je prišel njegov tovariš, ki je dejal, da je listnico izgubil in končno sta oba tako premamila Nemaniča, da je Nemanič ostal brez listnice in denarja C. kr. okr. glavarstvo prosi vsacega, kdor kaj ve o tem, naznaniti, da bi se prišlo na sled takim klativitezom. Ljudje, pazite na svoj denar!

Slušateljem c. in kr. živinozdravniške visoke šole na Dunaju s Kranjskega podeljuje deželni odbor kranjski podpore pod pogojem, da se obvežejo, po končanih študijah prositi za mesto deželnega živinozdravnika na Kranjskem in kot taki delovati vsaj 2 leti. Prošnje se vlagajo potom rektorata navedene visoke šole. Priložiti jim je krstni list, domovnico in dokazila o študijah.

„Slovenska Straža“. Prosimo vse somišljenike, naj agitirajo za naše vžigalice! Preskrbite, da se bodo povsod prodajale in rabile vžigalice v korist obmejnim Slovence, ki se naročajo pri „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani. Treba je tozadevne agitacije do poslednje vasi, ker bi bil to lahko velik dohodek „Slovenski Straži“. Tozadevno agitatorično delo naj se razdeli, pritisne naj se na trgovine, na gostilne, na vse naše posameznike, posebno na gospodinje! Naročila sprejema in izvršuje „Gospodarska zveza“ v Ljubljani, ki ima stalno zalogo. Pošilja se izvirne zaboje, to je 50 zavitkov po 100 škatljic, ali tudi manj, toda le po železnici; pošta ne sprejema vžigalic in se na to opozorijo osobito manjši odjemalci, kojim nasvetujemo, da si nabavijo iste pri bližnjem trgovcu; če bi jih ta ne imel, naj se ga prisili, da jih naroči. Pri naročilu naj se navede natančno železniška postaja in zadnja pošta. Neznanim odjemalcem se pošilja samo proti povzetju, oziroma naj se navedejo reference. Recite našim ljudem, naj si ne puste vsiljevati drugih vžigalic; kadar jim kdo vsiljuje druge vžigalice, naj zahtevajo odločno vžigalice za obmejne Slovence!

Gospodarske drobtine.

— Občni zbor novomeške čebelarke podružnice se je vršil dne 28. avgusta t. l. popoldne na kmetijski šoli na Grmu. Udeležilo se ga je nad 30 čebelarjev iz novomeške okolice. Zborovanje je otvoril načelnik podružnice g. ravnatelj V. Rohrman, ki je poročal o delovanju podružnice v pretečenem letu zlasti o predavanjih, ki so se vršila. O blagajničnem stanju je poročal g. adjunkt A. Lapajne. Nato ste sledili predavanji: „Katera dela naj upravlja čebelar v jesenskem času v svojem čebelnjaku?“ in „Nasveti o povzdigi čebelarstva na Dolenjskem“. S tem zborovanjem, ki se je vršilo poleg šolskega čebelnjaka, je bila združena razstava raznih panjev in čebelarkega orodja. Udeleženci so z vidnim zanimanjem sledili predavanju; z mnogimi vprašanji so kazali, da so vneti čebelarji; istotako so natančno ocenjevali pomen, praktično vrednost in porabljenost razstavljenih panjev in čebelarkega orodja. V večurnem pogovoru so si mnogo znanja in skušenj pridobili. Z zahvalo so potem odšli vsak na svoj dom. Na tak način izvršena čebelarstva zborovanja imajo za povzdigo našega čebelarstva največji pomen in kažejo, kako se naši čebelarji zanimajo za napredek, manjka jim žal dostikrat poduka in vzgleda.

— Čebelarstvo predavanje v Št. Jerneju. Dne 4. septembra t. l. popoldne po krščanskem nauku je imel adjunkt na kmetijski šoli na Grmu g. A. Lapajne čebelarstvo predavanje v Št. Jerneju. Ker je začelo ob času predavanja deževati, se je vršilo isto v stari ljudski šoli. Predavanja se je udeležilo nad 30 poslušalcev, med njimi tudi g. župan Novoselec, g. kaplan Likar, g. nadučitelj I. Saje in precej čebelarjev. V nad eno uro trajajočem predavanju je opozarjal predavatelj navzoče, kako naj delujejo, da bode čebelarstvo ne le dobičkonosno, ampak, da se bode isto gojilo v večji meri. Z vidnim zanimanjem so sledili navzoči njegovim iz-

vajanjem. Po poduku jim je razkazoval še nekatera čebelarstva orodja in njih praktično uporabo. Vsak se je zadovoljno vračal s predavanja na svoj dom.

— **Za vinogradnike in sadjarje.** Samočiste vinske droži za pokipenje vinskega in sadnega mošta se dobivajo tudi letos pri kmetijsko-kemijskem preskušališču za Kranjsko v Ljubljani. Cevka s samočistimi vinskimi drožmi stane z navodilom o uporabi 25 h, s poštnino in zavojem po 40 h. Deset cevok stane s poštnino, zavojem in z navodilom o uporabi 3 K 50 h. Znesek se mora plačati naprej, ker se sicer povzame. V plačilo se sprejemajo tudi pisemske znamke. Samočiste vinske droži pospešujejo čisto in zanesljivo kipenje mošta ter povzročajo, da se vino hitro čisti in da dobi mnogo boljši in prijetnejši vonj in okus. Ena cevka s samočistimi drožmi zadostuje za pokipenje 5 do 10 hktl. vinskega ali pa sadnega mošta. Naročba se mora izvršiti vsaj 5 dni pred uporabo, da se morejo pravočasno in po predpisu nastaviti droži, s katerimi potem sveže-iztisnjen mošt pokipi. — Vsa tozadevna pojasnila daje radovoljno ravnateljstvo kmetijsko-kemijskega preskušališča za Kranjsko v Ljubljani.

— **Tečaj za uporabo sadja** priredi kranjska kmetijska šola na Grmu od 26. do 30. t. m. s sledečim programom: Ponedeljek 26. sept. od 2.—4. ure: Pomen konzerviranja sadja in zelenjave. Vzroki pokvarjenega sadja. — Torek 27. sept. od 8.—10. Kipenje, kisanje zelenjave, konzerviranje zelenjave v kozarcih in puščah. Od 10.—12. Praktično razkazovanje. Od 2.—4. Naprava mozge in zdriza (zalzenj). Od 4.—5. Praktično razkazovanje v šolski kuhinji. — Sreda 28. sept. od 8.—10. Konzerviranje sadja v kozarcih. (Naprava kompotov.) Shranjevanje sadnih konzerv. Od 10.—12. Praktično razkazovanje v šolski kuhinji. Od 2.—4. Naprava soka iz jagodičevja. Od 4.—5. Praktične vaje v šolski kuhinji. — Četrtek 29. sept. od 8.—10. Sušenje sadja in zelenjave. Od 10.—12. Praktične vaje v sušilnici. Od 2.—4. Obiranje in spravljanje (shranjevanje) sadja. Vlaganje sadja v zaboje, košarice in sode v svrhu kupčije. Od 4.—5. Praktične vaje v sadni kleti. — Petek 30. sept. od 8.—10. Naprava sadjevca (mošta). Sestava sadja in mošta. Kipenje mošta. Od 10.—12. Praktično razkazovanje v vinski kleti. Od 2.—4. Ravnanje z sadjevcom. Bolezni sadjevca in ravnanje z pokvarjenim sadjevcom. Od 4.—5. Praktične vaje v vinski kleti. Predavanja od 26. do 28. so zlasti namenjena gospodinjam. Predavanje v četrtek 29. t. m. je tudi sicer gospodinjam, posebno pa našim gospodarjem sadjarejcem namenjeno; v petek pa bode predavanje zanimalo le bolj gospodarje. Tečaja se je moči udeležiti vseh pet dni ali pa tudi zadnja dva dneva (četrtek in petek) ločeno. Z ozirom na važnost uporabe sadja vabimo naše gospodinje in dekleta, kakor tudi naše sadjerejce k temu tečaju. Za udeležbo tečaja se je do 19. t. m. zglasiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, ker se dovoli le omejeno število udeležencev. V tem priglasilu je navesti, katere dneve se želi udeležiti predavanj. Oddajenim in podpore potrebnim udeležencem dovoli ravnateljstvo kot podporo enkratno vožnjo do Novega mesta in 2 K na dan za prehrano.

Raznoterosti.

O že omenjenem VI. zvezku zbirke (Predpisi o nespornih pravnih stvareh) istega urednika pravita lista „Slovenski Pravniki v Ljubljani“, oziroma Mjesečnik Pravnikičega društva“ v Zagrebu: S to sedaj izišlo knjigo smo storili lep korak naprej. Domačemu pravniku že dobro dene, da ima končno v rokah zakone v jeziku, v katerem jih sleherni dan upotreblja, v katerem se jih pa nikdar učil ni. Ta zbirka, obsegajoča — da se na kratko izrazimo — notarski red, zapuščinski patent in predpise o sodnih depozitih, pa je vrhu tega tako urejena ter opremljena z odločbami vrhovnega, odnosno upravnega sodišča, da je popoln pripomoček za vsakdanjo rabo praktika in da se vseskozi lahko meri z dotično nemško izdajo v Manz'ovi zbirki. Tudi vnanja oblika je odlična in tisek je, če nas oko ne moti, celo lepši in prikupljivejši, nego je bil v nekaterih prejšnjih zvezkih te zbirke.

Zvezek sestaja pravzaprav iz treh samostojnih oddelkov, ki so vsak zase paginirani (162 strani, odnosno 359 in 119) in imajo vsak svoj predgovor urednika drja. Volčiča. Če se premotri celokupni zvezek, mora se priznati, da je bilo treba zanj mnogo nelahkega, ker podrobnega in preudarnega dela, in naravnost čuditi se je vztrajnosti in požrtvovalnosti g. deželnosodnega svetnika drja. Volčiča, ki je na ta način v štirih letih priredil kar štiri obsežne knjige in pri tem imel še vse skrbi z neprijetno manipulacijo.

Pričujoča knjiga ustreza povsem svojim stvarnim namenom. Vsak oddelek ima tudi svoje stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. Odlični hrvaški „Mjesečnik“ priobčil je v št. 8. in 9. o vsem jako laskavo oceno, katero zaključuje z naslednjimi značilnimi besedami: „Po našem bi mnijenju trebali, da se ovom sbirkom avstrijskih zakona služe i svi hrvaški pravnici, najpače oni u Austriji, pošto i onako svoje nemaju, a autor im je omogućio uporabu, navješti sve hrvaške izraze, koji se bitno razlikuju od slovenskih. Kad i ne bi bilo među nama onako živog saobraštaja, kakav doista jest, već činjenica, što smo jedan narod, mora da nas nuka, da naučimo pravne izraze jednoga i drugoga dijela naroda, da uzmognemo lahkoćom rabiti svaku našu pravnu

knjigu, a ne posizati za njemačkom ili talijanskom i ondje, gdje imamo svojo, samo pisano drugim narječjem.“

Upajmo torej, da ta knjiga ne bo obležala v zalogi, marveč prišla povsod, kamor spada, v rabo, kakor zasluži.

Loterijske številke.

TRST,	10. septembra	49	72	43	47	36
GRADEC,	17. septembra	58	15	45	1	56

Dražbeni oklic.

E 408/10
6

Dne 4. oktobra 1910 dopoldne ob 10. uri bo pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišča vl. št. 271 kat. obč. Gotna vas (hiša z gospodarskimi poslopji v Regerči vasi, ena vrtna in dve njivni parceli).

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 2043 K; pritiklin ni.

Najmanjši ponudek znaša 1362 K, pod tem zneskom se ne prodaje.

Odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljenem sodišču v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodnijske niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 16. avgusta 1910.

220

Dražbeni oklic.

E 419/10
7

Dne 4. oktobra 1910 dopoldne ob 10. uri bo pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 5 dražba nepremičnine vl. št. 53 k. o. Kandija (hiša št. 34 z vrtom v Kandiji).

Nepremičnini je določena vrednost na 6537 K. Najmanjši ponudek znaša 3268 K 50 h, pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se objednem odobre in listine, ki se tičejo nepremičnine, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodnijske niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 17. avgusta 1910

221

Dražbeni oklic

E 428/10
8

Dne 11. oktobra 1910 dopoldne ob 10. uri bo pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišč vl. št. 501 in 511 kat. obč. Hmelčič (prvo obstoji iz hiše z vrtom — drugo iz vinograda s hramom).

Nepremičninam je določena vrednost vl. št. 511 na 360 K in vl. št. 501 na 305 K; pritiklin ni.

Najmanjši ponudek znaša 444 K, pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se odobre, in listine, ki se tičejo nepremičnin, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodnijske niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 27. avgusta 1910.

219

Dražbeni oklic.

E 314/10
14

Dne 29. kimovca 1910 dopoldne ob 10. uri bo tusodno v sobi št. 6 dražba zemljišča vl. št. 361 kat. obč. Novomesto (hiša št. 167 z vrtom).

Nepremičnina je cenjena na 1324 K.

Najmanjši ponudek 666 K.

Odobrene dražbene pogoje in druge tozadevne listine si zamorejo kupci pri tem sodišču v sobi št. 5 vpogledati med uradnimi urami.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prijaviti sodišču najpozneje v dražbenem naroku pred začetkom dražbe.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obveste osebe, katere imajo na nepremičnini pravice ali jih zadobe tekom dražb. postopanja, tedaj z nabitkom pri sodišču, kadar niti ne stanujejo v okolišu tega sodišča niti ne imenujejo v tem kraju stanujočega pooblaščenca.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, odd. II.,

dne 13. avgusta 1910.

(214)

Dražbeni oklic.

E 423/10
9

Po zahtevanju Antona Jakše, posestnika v Dol. Kronovem, zastopanega po dr. J. Globevniku, odvetniku v Novem mestu, bo dne 27. septembra 1910 dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišče vl. št. 62 in 63 kat. obč. Družinska vas (hiša z gospodarskimi poslopji in z vrtom v Dol. Kronovem, 7 njivnih, 6 travniških in 3 gozdne parcele) s pritiklino vred, ki sestoji iz ene krave, enega teleta in ene slamoreznice brez noža.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 6393 K, pritiklinam na 232 K. Vrednost vžitka, ki ga je prevzeti na račun najboljšega ponudka, cenila se je na 2306 K, tako da znaša vrednost zemljišče po odbitku vžitka 4319 K.

Najmanjši ponudek znaša 4424 K; pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se odobre, in listine, ki se tičejo nepremičnin, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek iz katastra, ceditvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji soba št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodišča niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, oddelek II.,

dne 1. avgusta 1910.

(207)

Dražbeni oklic

E 413/10
6

Dne 1. oktobra 1910 dopoldne ob 10. uri bo tusodno v sobi št. 6 dražba zemljišča vl. št. 368 k. o. Zalovce (hiša z vrtom v Zalovcah, ena njivna in gozdna parcela).

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 1312 K 50 h; pritiklin ni.

Najmanjši ponudek znaša 875 K; pod tem zneskom se ne prodaje.

Odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje v dražbenem naroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodišču, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodnijske niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,

dne 16. avgusta 1910.

(208)

Dražbeni oklic.

E 462/10
5

Dne 11. oktobra 1910 dopoldne ob polu 11. uri bo pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišč vl. št. 616¹/₂ in 628 kat. občine Gaberje dve njivi v Vrtači blizu vasi Gaberja.

Nepremičninam je določena vrednost vl. št. 616¹/₂ k. o. Gaberje na 191 K, vl. št. 628 k. o. Gaberje na 182 K, pritiklin ni.

Najmanjši ponudek znaša za zemljišče vl. št. 616¹/₂ k. o. Gaberje 128 K, za zemljišče vl. št. 628 k. o. Gaberje 122 K.

Dražbene pogoje, ki se ob enem odobre, in listine, ki se tičejo nepremičnin, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamjenega sodnijske niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, odd. II.,

dne 24. avgusta 1910.

218

Dr. Vladimir Žitek,

odvetnik v Novem mestu,

si usoja slavnemu občinstvu naznaniti, da se preseli dne 1. oktobra t. l. njegova odvetniška pisarna

v hišo št. 262, t. j. „mestno hišo“

nasproti drevoredu.

222-0-1

Častna izjava.

Podpisana Katarina Žarkovič obžalujem vse žalitve, s katerimi sem 23. julija 1910 žalila Franca Kremesca in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe zoper mene. 216
Metlika, dne 15. septembra 1910.

Katarina Žarkovič.

Nova uprega

obstoječa iz koleselna (naraven jesenov les) freiaks, in kobilca kostanjeve barve, 4 leta stara, se proda iz proste roke. 203-2-2

Naslov pove iz prijaznosti upravnitvo Dol. Novic.

Posestvo na prodaj.

Poslojpe v dobrem stanu. Lep sadni vrt, njive, travnik, gozd in vinograd, nov nasad. Vse okoli doma. Cena 6000 kron. — Več se izve pri Fran Prijatelj v Tržišču (Dolenjsko). 196-2-2

Vizitnice
priporoča tiskarna
J. Krajec nasl.

Na dobro kakovost,
ceno in
težo

je treba paziti pri kupovanju in primerjavi mila. Nobeno milo na svetu ne doseže

Schichtovega
mila

v vseh dobrih lastnostih, v čistoti, izdatnosti, milobi in nizki ceni.

Na citre

poučuje po najnovejši metodi ter se najvljudneje priporočuje v obilni obisk. — — Odl. spoštovanjem 215-3-1

Viktorija Piskar, učiteljica godbe v Kandiji št. 20, hiša Grmova.

Ivan Svetec brivec in vlasuljar, (42-108)
Rudolfovo, Glavni trg.

Izvršuje vsa lasna dela, kite po vzorcih, priporoča svojo zalogo kit, podlag itd.; pri naročilu kit zadostuje vzorec in cena. — Kratka preveza od 9 do 12 K; poldolga 7 do 8 K; dolga 3-60 do 5 K, sive in svetle; rumena 20% dražje. Pošiljatev diskretna po povzetju.

Priporočam še specialitete: Original Bayrum, Amerikanski Haarpetrol proti izpadanju las in prhut. Prizualna pisma na razpolago. Colonjska voda za masiranje lica proti grbančenju kože in proti lišajem 1 stekl. 50 vin. Nusiol barvilo za lase in brade, zdravniško preiskano. Mila in dišave po nizki ceni uz to priporočam svoj brivski higienični salon v nadaljno naklonjenost.

Kupujem mešane in rezane lase.

Gab. Höfner, kapelnik v Rudolfovem

se uljudno priporoča kot učitelj glasbe na glasoviru, vseh godalih in pihalih, v glasbeni teoriji, harmoniji in kontrapunktu. Poučevati prične s 1. oktobrom, na zahtevo tudi na domu. 202-2-2

Hiša v Žabji vasi št. 30

zidana ter z opeko krita in vrtom, ležeča blizu državne ceste, je takoj na prodaj. — Natančneje se izve pri Romani Piccio ravnotam. 217-0-1

Dobro ohranjen glasovir

je po nizki ceni na prodaj. — Kje? pove upravnitvo Dol. Novic. 211-0-1

Proda se iz proste roke tako lep posestvo

v Gotni vasi z vsem gospodarskim poslopjem, v dobrem stanju, zavarovano za 8300 K, mrva in detelja pa za 1200 K. Vse zemljišče obstoječe iz okoli 40 mernikov posetve, 9 oralov gozda, sadnega vrta in košenice je vse zraven hiše. Natančneja pojasnila daje g. Josip Mogolič v Novem mestu, Glavni trg 89. 183-3-3

Parna opekarna (Breitenau) v Zalogu

ima vedno v zalogi (14-0-15),

najboljši in najceneji opeko vsake vrste.

Naročila in vprašanja sprejema oskrbnitvo graščine Zalog (Breitenau) pri Rudolfovem.

Krompir, jabolka, vino in žganje

v večjih množinah ima na prodaj graščina Struga pošta Št. Peter. 200-3-2

Ker izdelujem le podplate, plačujem goveje kože, težke nad 40 kil, do preklica

po K 1.30.

191-3-2

Hočevlar — Rudolfovo.

V najem ali na prodaj.

Radi preselitve se odda takoj v najem ali tudi proda lepo posestvo, obstoječe iz njiv, gozda, travnika in lepega vrta. Hiša stoji tik glavne ceste nasproti nove cerkve. V hiši se nahaja gostilna in trafika, lahko se napravi tudi prodajalna, ker v bližini ni nobene. 201-3-2

Več se izve v Prečni št. 25 pri Rudolfovem.

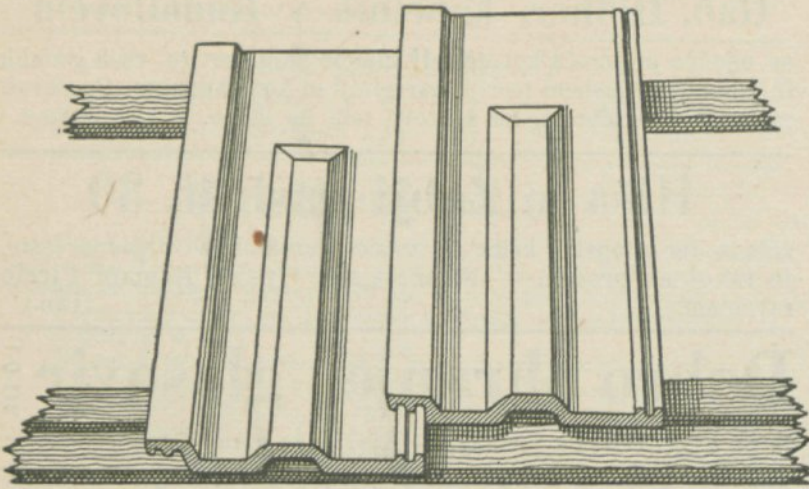
Anton Stroj, tovarnar sukna - -

Žapuže - Begunje, Gorenjsko.

Priporočam svoje sukno iz fine ovčje volne — po tovarniških cenah. Na zahtevo pošiljam tudi vzorce. 195-3-2

Gostilna je za oddati v najem

s 1. novembrom na prometni karlovški cesti v Metliki. — Izve se pri J. Hrehoriču, posestniku v Metliki. 198-2-2

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani

(22-24-16) **strešnik - zakrivač**

spoševno obvezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Popolnoma varno naložen denar

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem domu v Kandiji

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

$4\frac{3}{4}\%$ (7-0-17)

na leto brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz svojega plačuje.

Za hranilne vloge kakor za vse posojilnične obveznosti — jamči poleg rezervnega zaklada in deležev čez 2200 zadrugnikov z vsem svojim premoženjem. Iz tega se razvidi, da malokateri denarni zavod nudi tolike varnosti kakor kandijanska hranilnica.

Ivan Kuntara, : tapetnik in dekoratnik :

v Šmihelu pri Rudolfovem se priporoča slavnemu občinstvu in gg. graščakom okolice v izvršitev vsakovrstnega v stroko spadajočega dela in sobnega tapetovanja. Za naročilo zadostuje dopisnica.

Ravno tam se radi pomanjkanja prostora po ceni proda dekoracijski divan (nov), spalni divan s stoli in popolna oprava za eno sobo (dobro ohranjena). (213-2-1)

Posestvo na prodaj

iz proste roke, z vsem gospodarskim poslopljem, ležeče na lepi priliki, pripravno za vsako obrt. Zraven so njive, mali travnik in lepa hosta. Natančneje pri Janezu Rifelj-nu Bučna vas št. 1z pri Novem mestu. 210-3-1

Kupci pozor!

212-2-1

Proda se veliko posestvo v prijaznem in zelo rodovitem kraju, lega proti solncu obrnjena. Oddaljeno en četrt ure od okrajne ceste, pol ure od farne cerkve. Meri 45 oralov, od teh je njiv, travnikov, vinogradov in pašnikov 14 oralov, gozdov pa 31 oralov. Proda se skupaj ali pa na dvoje in tudi na parcele, vknjiženo ostane lahko 3000 K. Natančneje se izve pri lastniku, ako se priloži znamka za odgovor, ter ustmeno.

Franc Ivnik, Podgorje 18, p. Sevnica Sp. Štajersko.

Dober mlinar se takoj sprejme

v „štulmlinu“ na jermena.

Dogovor pri C. Germ v Rudolfovem. 209-3-1

Keil-ov LAK

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin.

Novo mesto: J. Picsek.

Črnomelj: Anton Zorc.

Idrija: Val. Lapajne.

Kamnik: Ed. Hajek.

Kočevje: Franz Loy.

Kranj: Franc Dolenc.

Keil-ovo leščilo za pode 90 vin.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah,

ima vedno v zalogi trdka

Ljubljana: Leskovic & Meden.

Postojna: Anton Ditrich.

Skofja Loka: M. Žigon.

Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Radovljica: Oto Homann.

187-6-3

Franc Vodnik & Radoslav Ažman

podobarja in pozlatarja v Rudolfovem

se prav toplo priporočata preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v cenjena naročila za izvrševanje vsakovrstnih umetniško izdelanih

lesenih oltarjev, lec, krstnih kamnov, jaslic, križevih potov v relifu, kipov svetnikov od lesa, kamna, gipsa itd.

Tudi stara cerkvena dela se strokovno in po zmernih cenah popravljajo in prenavljajo. 190-0-3